

ЗВІТ

за 2015 рік

ректора Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Кравця Володимира Петровича

про виконання зобов'язань, викладених у контракті, укладеному
з Міністерством освіти і науки України

1. Освітня діяльність університету протягом 2015 року зазнала істотних інноваційних змін в контексті завершення першого і реалізації другого етапів імплементації нового Закону України «Про вищу освіту», пов'язаних відповідно з: а) напрацюванням нормативних документів і зростанням публічності інформації про всі напрями діяльності університету; б) переходом до нові параметри навчального навантаження викладачів і студентів, розширенням вільного вибору індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти (ЗВО) тощо.

Робочими групами з імплементації Закону про вищу освіту, визначених постановою вченої ради 25 листопада 2014 р. і наказом ректора, підготовлено нову редакцію Статуту ТНПУ і низку нормативних документів, що регламентують організацію освітнього процесу, зокрема положення про: організацію освітнього процесу, порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії, рейтинг науково-педагогічних працівників, вчену раду, наглядову раду, первинну профспілкову організацію та інші. Введено в дію нові навчальні плани, внесені зміни до нормативних документів про оцінювання навчальних досягнень студентів, їх переведення та відрахування. Відповідно до цих документів забезпечено реалізацію вимог Закону про вищу освіту щодо вільного вибору ЗВО не менше 25% навчальних дисциплін, переходу до максимального річного навчального навантаження науково-педагогічних працівників обсягом 600 годин, ціни кредиту 30 годин, зменшення кількості

навчальних дисциплін на рік до 16. Університетом подано заяву до МОН про перехід на нові спеціальності, проект акту узгодження переліку спеціальностей та ліцензованого обсягу, інші документи.

Подальших прогресивних змін зазнали діючі інформаційні системи університету, зросла його публічність і відкритість. Так, усі зазначені вище нормативні документи та інші інформаційні блоки (штатний розпис, заміщення вакантних посад, вартість навчання, зведений кошторис, державні закупівлі, звіт і податкова декларація ректора та ін.) відображені на офіційному сайті університету.

У вересні відбулося організаційне засідання новопризначеної Наглядової ради університету, до складу якої увійшли відомі люди України та Тернопілля.

2. У 2015 р. випуск бакалаврів становив 1187 осіб, в тому числі 660 за державним замовленням; спеціалістів – 1081 і 628 відповідно; магістрів – 177 і 93. Вперше випускникам вручались дипломи магістрів, спеціалістів та бакалаврів, а також виписки європейського взірця до них, виготовлені на поліграфічній базі університету.

У 2014-2015 н.р. було проведено **акредитацію** майже $\frac{3}{4}$ напрямів підготовки і спеціальностей університету, зокрема з напрямів освітньо-кваліфікаційного рівня (ОКР) «Бакалавр»: Технологічна освіта, Фізичне виховання*, Музичне мистецтво*, Історія*, Філологія*, Хімія*, Біологія*, Географія*, Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування*, Математика*, Фізика*; а також спеціалістів і магістрів зі спеціальностей: Технологічна освіта, Фізичне виховання*, Музичне мистецтво (за видами)*, Історія*, Українська мова і література*, Мова та література (російська), Мова та література (англійська)*, Мова та література (німецька)*, Хімія*, Біологія*, Географія*, Екологія та охорона навколишнього середовища*, Математика (за напрямками)*, Фізика (за напрямками)*.

У 2015 році також **ліцензовано** нові напрями та спеціальності за ОКР: «Бакалавр» – напрям підготовки «Реклама і зв'язки з громадськістю» та «Дошкільна освіта»; «Магістр» – «Управління навчальним закладом» та

«Професійна освіта (Транспорт)». Збільшено ліцензовані обсяги підготовки магістрів за рахунок зменшення їх на підготовку спеціалістів.

3. У 2015 році ректорат координував системну *профорієнтаційну роботу*, активно підтримував діяльність усіх структурних підрозділів у цьому напрямку, надаючи йому конструктивний і цільовий характер. Проведено низку рекламних акцій в пресі, на радіо, телебаченні, що дозволило широко представити університет громадянськості міста та області. Кафедрами розроблено профорієнтаційні матеріали, в яких відображено специфіку спеціальностей, актуальність фахової підготовки відповідно до запитів ринку праці, переваги та якість освітнього процесу в ТНПУ. Викладачами проведено профорієнтаційні заходи «Місто професій» за участю Марії Порошенко, зустрічі з учасниками обласних учнівських предметних олімпіад та викладання у Малій академії наук.

Факультетами університету спільно із центром довузівської підготовки організовано 58 виїздів викладачів та мобільних груп з числа студентів-активістів в усі райони Тернопільщини та окремі районні центри Львівської, Івано-Франківської, Хмельницької областей. Відвідано 142 навчальні заклади, проведено зустрічі зі школярами, педагогами, батьками. Завдяки активній профорієнтаційній роботі зі слухачами центру довузівської підготовки студентами ТНПУ стали 97 осіб. Центр спільно із факультетами університету активно співпрацює з навчальними закладами I-II рівня акредитації та ліцеями, що дало можливість додатково збільшити кількість абітурієнтів, що вступили у ТНПУ на 52 особи.

Вагому допомогу абітурієнтам, школярам надає освітній портал «Академія» – освітній веб-ресурс, розробниками якого є викладачі та студенти ТНПУ. Навчальні ресурси проекту містять теорію, розподілену за темами, онлайн-тести, онлайн-ігри, словники майже з усіх шкільних дисциплін, а саме: з української мови та літератури, історії України, всесвітньої історії, англійської мови, німецької мови, математики, географії, біології, хімії. На веб-

сайті порталу можна ознайомитись з освітянськими новинами, які щоденно оновлюються, переглянути інформаційні «візитки» найвідоміших ВНЗ України, найкращі твори медалістів. Використання матеріалів освітнього порталу «Академія» безкоштовне. Відвідувачі сайту також можуть опублікувати свої напрацювання, поділитися власним досвідом підготовки до ЗНО тощо.

4. У 2015 році університет продовжував удосконалення організації навчального процесу в контексті переходу від знаннєвої до компетентнісної парадигми освіти. Переважна більшість навчальних предметів орієнтована на самостійне засвоєння студентами базовими і предметними компетентностями. Завдяки вдосконаленню навчальних планів і освітніх програм основний акцент зроблено на виконанні студентами індивідуальних завдань та тестовий контроль успішності. Застосування комп'ютерних технологій модульного і підсумкового контролю забезпечує високу достовірність оцінювання успішності та якості знань студентів. За результатами семестрового контролю потреби в стипендіальному забезпеченні складають 62%.

Перенесенню акценту з аудиторного навантаження на самостійну роботу студентів сприяло впровадження технологій дистанційного навчання, регламентованого відповідними університетськими нормативними документами, насамперед положенням про організацію освітнього процесу, а також застосуванням проектних методів та комп'ютерних, мультимедійних засобів навчання. Придбання в 2015 році комп'ютерів новітнього зразка, оновлення серверного обладнання створило умови для подальшого впровадження інноваційних інформаційно-комунікаційних освітніх технологій і електронних форм контролю навчальних досягнень студентів, розширення бази даних для діагностики рівня компетентностей майбутніх фахівців як на етапі тематичного і модульного, так і підсумкового оцінювання.

Питання впровадження електронного (дистанційного) навчання знаходиться під постійною увагою ректора. З цією метою було:

- 1) удосконалено нормативну базу електронного (дистанційного) навчання;

2) покращено матеріально-технічне забезпечення центру дистанційного навчання, придбано новий потужний сервер для розміщення електронних курсів;

3) здійснено перехід на нові версії програмного забезпечення дистанційного навчання;

4) проведено анкетування студентів та викладачів університету стосовно виявлення проблем та пропозицій щодо вдосконалення електронного навчання та запровадження дистанційного навчання;

5) проаналізовано якість електронних ресурсів, розміщених на серверах університету;

6) оцінено використання електронних курсів на основі даних системи web-аналітики, розгорнутої на сервері центру дистанційного навчання та розробленого у центрі дистанційного навчання спеціального програмного сервісу;

7) організовано підвищення кваліфікації викладачів університету в січні 2015 року щодо використання засобів хмарних технологій (сервіси Google Apps For Education) для електронного навчання;

8) проведено 24.09.2015 р. он-лайн семінар «Особливості використання нової версії Moodle».

Станом на 2015 рік на серверах університету зареєстровано 1309 електронних курсів Moodle. Аналіз контрольних заходів щодо використання електронних курсів свідчить про:

1) значне (на 23%) збільшення щоденної активності використання електронних ресурсів у порівнянні з минулим роком;

2) задіяність всіх курсів у навчальному процесі, на відміну від попередніх років;

3) орієнтацію електронних курсів на забезпечення самостійної роботи студентів.

Питання, які стосуються удосконалення організації та змісту навчального процесу та відображають досвід роботи науково-методичних комісій

факультетів з окремих напрямків розглядались на засіданнях науково-методичної ради університету (НМР), а саме: «З досвіду запровадження нових інформаційних технологій у навчальний процес викладачами ТНПУ» (лютий 2015); «Про організацію та методичне забезпечення самостійної роботи студентів в умовах сьогодення» (Березень 2015); «Удосконалення змісту та методик проведення навчальних практик студентів та магістрантів ТНПУ» (квітень 2015); «Про впровадження дистанційного навчання в освітній процес на основі Закону про вищу освіту» (травень 2015); «Аудіовізуальний переклад як вид і засіб навчання перекладу» (листопад 2015 р.); «З досвіду організації дистанційних форм навчання на спеціальностях географічного факультету» (листопад 2015).

5. Акредитаційна та ліцензійна експертиза пов'язана із забезпеченням університету **науково-педагогічними кадрами** у відповідності до ліцензійних умов. На даний час із 469 штатних науково-педагогічних працівників 391 (83,4 %) мають наукові ступені та вчені звання (в 2014 р. - 81,1 %), з них докторів наук, професорів – 51 (10,9%, минулого року – 10,7%).

На правах сумісництва до навчального процесу залучено ще 27 викладачів (у 2014 р. їх було аж 55), у т.ч. 4 докторів наук, професорів, 7 кандидатів наук, доцентів. 350 (75%) штатних науково-педагогічних працівників університету – випускники ТНПУ.

У докторантурі університету навчається 4 особи, в аспірантурі – 106 осіб, у тому числі 30 за власні кошти. Із 25 випускників аспірантури 14 закінчили навчання захистом кандидатських дисертацій, 7 подали роботи у спецради та ще 3 подали роботи до попереднього захисту на кафедрах. У 2015 р. викладачами університету та випускниками аспірантури захищено 31 кандидатських і 4 докторські дисертації.

Враховуючи скорочення студентського контингенту, а також з метою економії коштів, проведено скорочення штату професорсько-викладацького складу (на 25 ставок) та навчально обслуговуючого персоналу (на 12 одиниць).

6. Ректоратом університету проводиться робота зі сприяння **працевлаштуванню** студентів і випускників. У 2015 р. в результаті здійснених заходів, із загальної кількості 671 підготовлених за державним замовленням випускників понад 70% працевлаштовано. З них 120 чоловік уклали тристоронні договори та отримали одноразову адресну грошову допомогу (згідно Наказу МОН України № 1137 від 03.11.2015 р.; це найкращий показник серед вишів в Україні).

Угоди про співпрацю із Департаментами освіти і науки Тернопільської, Львівської, Івано-Франківської, Хмельницької, Чернівецької, Рівненської та Волинської обласних державних адміністрацій. Налагоджені відносини з роботодавцями в межах всієї, зокрема, управліннями освіти міст та райдержадміністрацій Київської, Черкаської, Миколаївської, Кіровоградської, Черкаської, Харківської, Дніпропетровської. Окремо укладаються угоди про співпрацю та сприяння працевлаштуванню із вищими, спеціальними та загальноосвітніми навчальними закладами. 10 жовтня 2015 року студенти університету брали участь в ярмарку вакансій – «PROFIDAY», що проводився в Українському Домі «Перемога». Працівники Центру брали участь в Обласному молодіжному форумі з обговорення питань працевлаштування молоді.

7. Підтримка ректоратом **наукової роботи** в університеті принесла свої результати. Протягом 2015 року працівниками університету опубліковано 24 монографії, 128 підручників і посібників для вузу, 125 підручників і посібників для школи, 748 наукових статей у фахових виданнях, 307 тез виступів на різного рівня комунікативних наукових заходах.

Всього у 2015 році опубліковано 1332 праці загальним обсягом 2288,52 друк. арк., з них 172 - у зарубіжних виданнях (у 2014 – 162). Протягом 2015 року студентами та магістрантами опубліковано 493 робіт (у 2014 – 493). З них у фахових виданнях – 49. Щорічно видається “Студентський науковий

вісник”. У 2015 р. було видано два випуски Вісника, у якому загалом було опубліковано 141 публікацію (у 2014 р. – 138). Традиційно в університеті наукові дослідження магістрантів публікуються в двох збірниках статей "Магістр", зокрема, в 2015 р. було опубліковано 110 публікацій (у 2014р. – 109).

Порівняльна таблиця публікацій за 3 роки:

Вид публікації	2013		2014		2015	
	к-сть	др. арк.	к-сть	др. арк.	к-сть	др. арк.
1. Монографії	21	285,02	21	337,74	24	337,74
2. Підручники і посібники для вузу	150	862,47	138	1151,4	128	1151,4
3. Підручники і посібники для школи	124	484,15	129	470,31	125	470,31
4. Статті у фахових виданнях	792	405,83	768	428,37	748	428,37
5. Тези	354	71,91	317	89,29	307	89,29
6. Публікації з імпакт-фактором	39	23,1	23	15,51	63	15,51
Всього	1480	2132,48	1396	2492,62	1332	2288,52

В університеті публікуються «Наукові записки» за 11 серіями, які мають статус фахових видань. Протягом звітної періоду було видано 21 випуск. У 2015 р. науковці університету організували та провели 22 комунікативних **наукових форуми**. З них зі статусом міжнародних – 6, всеукраїнських – 9, регіональних – 7, а саме:

1. Тринадцята міжнародна зустріч «У світі знаків: проблеми вербального і невербального» (міжнародна, травень);

2. Науково-практичний семінар «Сучасні інформаційні системи для українських користувачів з вадами зору» (міжнародна, листопад);
3. Партнерство навчальних, культурно-освітніх закладів, соціальних служб і родин: стан, проблеми, перспективи розвитку (всеукраїнська, березень);
4. Українська греко-католицька церква у контексті вітчизняної історії та сучасних суспільних реалій (до 150-ліття з дня народження Андрея Шептицького та 70-ліття з дня ув'язнення патріарха Йосифа Сліпого) (всеукраїнська, квітень);
5. Гідроекосистеми: фундаментальні та прикладні проблеми сьогодення (всеукраїнська, жовтень);
6. Друга світова війна в історичній пам'яті (до 70-річчя від завершення Другої світової війни) (всеукраїнська, жовтень);
7. Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту (всеукраїнська, листопад).

Наукові форуми студентів, аспірантів та молодих вчених:

1. III Студентська міжнародна науково-практична конференція «Громадський сектор та студентське самоврядування як складова розвитку українського суспільства» (міжнародна, травень);
2. Міжнародний проект ScientificFun – Наукові пікніки в Україні (міжнародна, вересень);
3. Молодіжний круглий стіл «Майдан – символ гідності та Європейських цінностей» (регіональний, листопад);
4. Студентська наукова конференція «Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: демографічні втрати (регіональна, листопад).

В 2015 році на базі університету успішно функціонували 5 спеціалізованих вчених рад: 2 ради із захисту докторських дисертацій з педагогічних спеціальностей (у спеціалізованій раді Д 58.053.01 захищено 14 дисертацій. З них на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук – 2,

кандидата педагогічних наук - 12; у спеціалізованій раді Д 58.053.03 захищено 13 дисертацій, з них на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук 2 та кандидата наук - 11; у спеціалізованій вченій раді із історичних наук К 58.053.02 захищено 7 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук, а із філологічних К 58.053.02 – 5 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук, також відкрито нову раду К 58.053.05 по захисту кандидатських дисертацій з педагогічних дисциплін за спеціальностями: 13.00.02 – теорія та методика навчання (германські мови), 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова), у якій захищено 6 дисертаційних досліджень.

У 2015 р. ученими університету виконувалось 9 науково-дослідних робіт, які фінансувалися за рахунок коштів державного бюджету через МОН України. Загальний обсяг виконаних робіт за рік склав 1041,175 тис.грн. Відповідно до класифікатора розподілу НДР за категоріями 6 робіт є *фундаментальними* :

- К-Когенераційна термоелектрична автономна система на базі біогенератора. № держреєстрації 0115U000192. Керівник – д.т.н., проф. Федорейко В. С.
- Синтез фото- та біоактивних арил(гетарил)алкілгалогенідів і тіоціанатів. № держреєстрації – 0114U003080. Керівник – д.х.н., проф. Грищук Б.Д.
- Оцінка еколого-генетичного потенціалу рідкісних видів роду Тирлич (*Gentiana L.*) в Українських Карпатах. № держреєстрації - 0115U000191. Керівник – д.б.н., проф. Дробик Н.М.
- Культуромовні і стилістичні параметри мовної діяльності соціуму (інтердисциплінарний аспект) № держреєстрації - 0113U000124. Керівник – д.філол.н., проф. Струганець Л. В.
- Особистісно-професійний розвиток педагога в процесі підготовки до інноваційної діяльності № держреєстрації – 0114U003081. Керівник – д.п.н., проф. Чайка В.М.
- Реалізація гендерного підходу в освітньо-виховний простір «навчальний заклад-родина-громада» в контексті європейської моделі демократії. № держреєстрації - 0115U000276. Керівник – д.п.н., проф. Кравець В.П.

Обсяг фінансування фундаментальних робіт - 601,427 тис.грн.

Прикладні науково-дослідні роботи:

- Професіоналізація навчально-творчої діяльності майбутніх учителів трудового навчання і технологій в системі сучасної освіти.

№ держреєстрації — 0114U003078. Керівник – д.п.н., проф. Терещук Г.В.

- Біомолекулярний скринінг ксеномодуляторів ендокринної активності у прісних водоймах. № держреєстрації — 0114U003077. Керівник – д.біол.н., проф. Столяр О. Б.

- Розроблення умов та технології регульованого біосинтезу селен-металовмісних біологічно активних речовин одноклітинними водоростями.

№ держреєстрації — 0114U003079. Керівник – д.б.н., проф. Грубінко В.В.

Обсяг фінансування прикладних науково-дослідних робіт склав 439,748 тис.грн.

На кафедрі геоекології в рамках науково-дослідної лабораторії моделювання еколого-географічних систем під керівництвом д.г.н., проф. Царика Л.П. виконувалися на замовлення Природного заповідника «Медобори» госпдоговірний проект: «Підготовка аналітичних та проектно-рекомендаційних матеріалів для «проекту організації території природного заповідника «Медобори» та охорони його природних комплексів» (обсяг фінансування 80 тис. грн.), а на замовлення Державного закладу «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління» - проект «Розробка аналітичних, проектно-рекомендаційних та картографічних матеріалів із соціально-економічних, культурологічних, ландшафтно-динамічних та рекреаційно-організаційних питань для Проекту організації території НПП «Кременецькі гори» та охорони його природних комплексів» (обсяг фінансування 70 тис. грн.).

Науковці НДЛ «Молекулярної біології та порівняльної біохімії» окрім держбюджетного проекту цього року плідно попрацювали над проектом спільно з іноземними партнерами на замовлення МОН України: «Інтегральна оцінка впливу довкілля у ставах-охолоджувачах електростанцій на природних

та інвазивних двостулкових молюсків з використанням молекулярних та фізіологічних маркерів”. Спільний науковий проект вибороли на конкурсі “Вплив виробництва енергії в Україні на навколишнє середовище: оцінки та рекомендації” Фонду цивільних досліджень та розвитку США (CRDF Global). З української сторони наук. кер. проф. О.Б.Столяр, а з американської сторони проф. І.Соколова (наук. керівник наукової лабораторії біологічного факультету Університету Північної Кароліни в Шарлоті (США). Загальний об’єм фінансування у 2015 р. склав 127,2 тис.грн.

8. У 2014 році 5 студентів університету стали переможцями Всеукраїнських **олімпіад** з окремих дисциплін, 10 студентів стали переможцями різноманітних Всеукраїнських студентських конкурсів, які проводилися під егідою МОН України. **Наукове товариство студентів**, магістрантів та аспірантів ТНПУ ім. В. Гнатюка 15 – 17 травня 2015 року спільно з ВМГО “Національний студентський союз” та Тернопільською міською радою, Тернопільською обласною державною адміністрацією провели вже четверту Міжнародну студентську конференцію «Громадський сектор та студентське самоврядування як складова розвитку українського суспільства». Вже доброю традицією стало проведення у вересні спільно із Всеукраїнською молодіжною громадською організацією «Молодіжний центр працевлаштування» Міжнародного проекту ScientificFun – Наукові пікніки в Україні. При активній координації наукового товариства та студентської ради університету протягом року було підготовлено 15 наукових робіт студентів на конкурс “Завтра.UA”, що проводиться Фондом Віктора Пінчука.

У соціальних мережах активно функціонують сторінки наукового товариства, де спільно із працівниками відділу міжнародних зв’язків університету постійно оновлюється інформація про різноманітні конференції, форуми, конкурси для молодих науковців, зокрема: DAAD, L/KirklandScholarshipProgram, EducationForDemocracyFoundation, Study tours to

Poland, Studium Europy Wschodniej, Fulbright Ukraine, Erasmus Mundus, World Wide Studies та інші.

Представники наукового товариства активно долучалися до роботи Ради молодих науковців при МОН України, а заступник голови ради молодих вчених університету Гоменюк Олена обрана заступником керівника цієї Ради. Молодими науковцями університету підготовлено ряд пропозицій до Типового положення про наукові товариства студентів, магістрантів та аспірантів у вищому навчальному закладі та проекту Типового положення про Раду молодих вчених, що розробляються представниками МОН України.

9. Активізувалась **міжнародна діяльність** університету. В 2015 р. на базі університету проведено 7 міжнародних наукових комунікативних форуми. Представницькою за складом іноземних учасників була Міжнародна наукова конференція «Дитинство без насилля: суспільство, школа і сім'я на захисті прав дітей».

Протягом року тривав обмін викладачами і студентами з вузами-партнерами, зокрема з Вищою педагогічною школою Карінтії імені В. Франкеля (Австрія), Саскачеванським університетом та університетом Ватерлоо (Канада), Варшавським університетом, Вищою Лінгвістичною Школою міста Ченстохова, Академією Яна Длугоша (Польща). У 2015 році в університеті продовжено було укладення договірних стосунків із ВНЗ зарубіжжя. В даний час діє 35 угод про співпрацю з університетами Європи, Канади та США. У 2015 році підписано Угоди про співпрацю з Академією спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегоржевської м. Варшава, з Вищою школою інформатики та економіки Товариства загальних знань в Ольштині, Верхньосилезійським економічним університетом ім. В. Корфанто в м.Катовіце, університетом Гуманітас м. Сосновец (Республіка Польща), Південно-Чеським університетом в м. Чеське Будейовіце (Чехія).

В 2015 р. 4 студентів ТНПУ протягом цілого семестру навчалися у Австрії; магістрант історичного факультету брав участь у Зимовій Східній

Школі Варшавського університету; троє студенток німецького відділення факультету іноземних мов брали участь в німецько-українському семінарі «Що стоїть на кону президентських виборів в Україні?» у Східнобаварській технічній школі Амберг-Вайден (Німеччина).

В плані реалізації цього напрямку міжнародного співробітництва відбувалася кооперація із іншими установами. Завдяки співпраці з Товариством прав і гідності учнів “Фортеця” та польською фундацією “Щасливе дитинство” 19 студентів отримали можливість пройти стажування в дитячих навчальних закладах Республіки Польща. Вже традиційним для ТНПУ стало проведення літніх мовних шкіл для студентів з Канади. Цьогоріч їх було вісім.

Актуалізації міжнародної діяльності університету сприяє проведення міжнародних комунікативних наукових форумів та обмінів лідерів студентського самоврядування, зокрема традиційним вже стало проведення окрім дорослих ще й міжнародних студентських конференцій. Цьогоріч темою такої конференції була “Громадський сектор та студентське самоврядування як складова розвитку українського суспільства”, а активними її учасниками стали студенти з Польщі, Норвегії, Білорусії. Поруч з цим активно провадилися стажування викладачів, передусім факультету іноземних мов, зокрема у зарубіжних вузах ФРН, Польщі та США: короткострокові обміни з Рурським університетом м. Бохум (Німеччина), стажування в Гете-Інституті м. Маннхайм, університеті м. Тріє (Німеччина), стипендійна програма австрійської академічної служби обмінів м. Відень, стажування в Ягелонському університеті за Програмою Студій Східної Європи Варшавського університету, участь в Зимовій Східній школі Варшавського університету (Республіка Польща), участь в реалізації міжнародних науково-освітніх проектах (візити до університету в рамках реалізації проекту Темпус), зустрічі викладачів, працівників і студентів з представниками міжнародних організацій, проведення тренінгів та відкритих лекцій (лектор Програми академічних обмінів “Стипендії ім. Фулбрайта”, професор-методист з вивчення іноземних мов Міністерства освіти провінції Саскачеван (Канада) у функції лектора-візитера, зустріч з

Надзвичайним повноважним послом Республіки Іран, підписання угод про співпрацю з університетами Європи, Канади та США тощо.

Протягом року 15 викладачів університету мали можливість стажуватися у ВНЗ Польщі, Німеччини, США тощо. З кожним роком науковцям університету вдається виборювати та активно брати участь в реалізації міжнародних науково-освітніх проектів.

Постійно ведеться пошук грантодавців, які сприяють розвитку міжнародної співпраці. Зокрема, у 2015 році було подано заявки на фінансування проекту GESYCA (Гендерно-передбачуваний сталий розвиток на основі синергетичного підходу) у рамках Програми Еразмус+, а також проект IMPULSE (Нова Програма співпраці для вищої освіти), що подавався партнером ТНПУ до Австрійської служби обмінів. Інший із проектів, а саме Проект мобільності для вищої освіти в рамках програми Еразмус+, що подавався спільно з університетом-партнером А.Я. Кузи м. Ясси (Румунія) був успішним та почалась його реалізація: відбувся один цикл подачі заявок для участі, було виграно 2 стипендії для мобільності, що відбуватимуться у 2016 році.

Співробітники університету впродовж року реалізували два проекти в рамках Програми **Темпус Проект TEMPUS ELITE** – “Освіта для лідерства, інтелекту та заохочення таланту” (02.12.2013 - 31.12.2016 рр.). Проект реалізовується другий рік у співпраці із європейськими та українськими партнерами. Зокрема, із колегами з Технологічного університету Каунаса (Литва), Національним авіаційним університетом та Національною академією педагогічних наук України. В рамках Літньої школи для виконавців цього проекту в ТНПУ обладнано за кошти проекту надсучасний в технічному плані Центр лідерства.

Третій рік тривала реалізація TEMPUS проекту “Крос-медіа та якісна журналістика” за участю партнерів з Німеччини, Австрії, Румунії, Молдови й України. Тривалість виконання - 36 місяців (до 13.10.2015р.). Загальний бюджет проекту становив 1, 25 млн. євро. Вагома частка діставалася

виконавцям з університету, адже по завершенню проекту на базі університету створено технічно облаштовану Медіа-студію.

Головним завданням проекту було широке використання технологій Європейської вищої освіти у сфері соціальних комунікацій і професійного розвитку викладачів, створення науково-обґрунтованих інтернаціональних навчальних програм з підготовки журналістів. Спеціальними цілями проекту були: оцінка навчальних програм у країнах партнерах, створення атласів засобів масової інформації, проведення міжнародних науково-методичних конференцій. Запланованими результатами проекту стали: навчальні плани, мережеві крос-медіальні станції; професійна робота студентів із урахуванням тісної співпраці з редакціями засобів масової інформації.

Завдяки підписаному договору про співробітництво із Вищою лінгвістичною школою у Ченстохові, що передбачає можливість паралельного навчання у Польщі та отримання нашими студентами дипломів двох закладів, близько 80 студентів (за 6 напрямками підготовки) стали учасниками даної Програми у 2014-2015 роках році та побували на Літніх та Зимових школах у Вищій лінгвістичній школі. Дев'ять з них успішно захистили магістерські роботи за спеціальністю «Бізнес англійська мова – основи менеджменту та підприємництва» і отримали польські дипломи. Восени 2015 року дипломи бакалаврів і магістрів польського вишу отримали ще 27 випускників Програми з різних спеціальностей. В звітному році аналогічну розпочато реалізацію **програми подвійного диплому** із Академією Длугоша у місті Ченстохова ще за 4 напрямками підготовки.

Зростанню та зміцненню зв'язків між установами сприяє членство ТНПУ у міжнародних структурах, а саме:

- Консорціумі українських університетів та Варшавського університету (з 2008 року);
- Асоціації ректорів педагогічних університетів Європи;

- Великої Хартії університетів, таким чином приєднавшись до 775 університетів у світі, що керуються спільними основними принципами у своїй діяльності (з 2013 року).

10. Колектив **бібліотеки** працює над науковою темою «Інноваційна діяльність наукової бібліотеки вищого педагогічного навчального закладу із забезпечення інформаційних потреб студентів», номер державної реєстрації 0111U001328. Участь університету в проєкті [ELibUkr](#) забезпечила можливість організувати відкритий безкоштовний тестовий доступ до баз наукової продукції зарубіжних країн Gale Cengage Learning (світовий лідер з постачання наукових та освітніх інформаційних ресурсів) і HeinOnline (найбільша в світі база даних правових досліджень). Власна база електронних наукових, навчально-методичних видань налічує понад 3500 одиниць. Кількість електронних копій наукових записок ТНПУ ім. В. Гнатюка становить 285 одиниць. Інституційний репозитарій DSpace TNPU, який функціонує з 1 вересня 2011 року, налічує понад 4760 одиниць обліку (статті, автореферати дисертацій тощо). В розділі «Рідкісні видання» представлено 120 видань періоду 1762-1923 рр., які зберігаються в фонді наукової бібліотеки.

Для систематизації наукової діяльності викладачів університету бібліотека підготувала електронну версію бібліографічного покажчика «Наукові та навчально-методичні праці викладачів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, 2014». Поповнюється база даних «Книгозабезпеченість навчального процесу». В електронному каталозі бібліотеки (який представлено на сайті бібліотеки) є інформація про забезпеченість навчальних дисциплін та про стан видачі літератури.

11. Характерними для **роботи з молоддю** протягом 2015 р. стали дві тенденції: 1) на зміну вузько направленим (спортивним, мистецьким, розважальним) заходам прийшли програми заходів комплексного характеру, які

поєднують і успішно реалізують навчально-наукові, національно-патріотичні, культурно-естетичні, спортивно-оздоровчі, благодійні, виховні завдання; 2) широко використовується виховний потенціал професійної, навчальної, практичної діяльності.

В квітні університет відзначив **75-річчя від дня створення**. З цієї нагоди відбулася урочиста Академія, на якій були підбиті підсумки діяльності навчального закладу та перспективи його розвитку. 2-го квітня відбулася зустріч колективу університету з **Президентом України Петром Порошенком**.

Враховуючи ситуацію в країні, значна увага протягом 2015 року приділялася **національно-патріотичному вихованню**. Діяв військово-патріотичний клуб «Патріот», клуб історичної реконструкції «Галицька дружина». В лютому колектив вшановував пам'ять «Небесної Сотні» концертом-реквіємом «Герої не вмирають!». Викладачі та студенти спільно виконували гімн перед головним корпусом. До Великодня студенти-історики виготовили 800 розписних пряників для бійців АТО. Організовано Благодійний марафон «Маленькими кроками до великих перемог», присвячений Дню українського студента (річниця Революції на граніті) та Дня захисника України (під час проведення заходів було зібрано студентами 11 тис. 451 грн, кошти передано в Логістичний центр допомоги АТО). Проводилися зустрічі з працівниками університету, що брали участь у бойових діях на території інших держав та учасниками АТО. Проведено круглий стіл «Майдан – символ гідності та європейських цінностей», конференцію «Друга Світова війна в історичній пам'яті людства», комплекс заходів на вшанування жертв Голодомору - на географічному факультеті відбулася конференція «Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні: демографічні втрати»; на історичному факультеті облаштовано тематичну аудиторію до Дня пам'яті жертв Голодомору; студенти відвідують краєзнавчий музей, Музей політичних в'язнів та репресованих, Державний архів.

Протягом року студенти відвідали мандрівну виставку «Кожен має право знати свої права», «Невидимі люди», зустрілися з представниками міліції, управління юстиції, прослухали лекцію «Неухильне дотримання українського законодавства. Запобігання та протидія корупції в освітньому закладі». Проведено тиждень права, професійний антикорупційний семінар «Чи принесуть новели антикорупційного законодавства зниження рівня корупції в Україні?»

Студенти шанують свої пам'ятні та визначні дні – підготовлено урочини до Дня українського студента, з нагоди Дня працівників освіти. Студенти факультету іноземних мов забезпечували синхронний переклад виступів учасників Міжнародного трейд-клубу. На фізико-математичному факультеті успішно працює STEM – центр: п'ятикурсники пробують себе в ролі тренерів, діє спецкурс "Основи робототехніки", стали учасниками Всесвітнього заходу «Година коду. Студенти-філологи провели театралізовані «Фольклорне свято 2015» та «Діалектологічне свято», лінгвістичний КВН, брали участь в Міжнародній акції «Радіодиктант національної єдності», майбутні журналісти провели круглий стіл «Проблеми місцевих онлайн-ЗМІ: довіряти чи ні», психолого-педагогічне відділення реалізувало соціально-просвітницький проект «Моя майбутня професія», хіміко-біологічний факультет організував свято «Дари осені», змагання екологічних агітбригад, студенти факультету мистецтв - "День Художника". Проект «Тролейбус щастя» (оформлено 8 тролейбусів, ще два – в планах) став фіналістом Всеукраїнського конкурсу соціальних проектів.

Насиченим є культурно-масове життя студентів: відбувся фестиваль «Окрилені піснею», конкурс «Нові імена», Всеукраїнська наукова конференція «Творча спадщина Ігоря Герети: проблеми і перспективи досліджень», ювілейний вечір Василя Ярмуша, свято до Дня української писемності та мови «Будемо тягнутися до слова, як до сонця тягнеться трава», концерти. Соліст провідних театрів Європи Отар Накашідзе запропонував спільний проект для

факультету мистецтв. Улюбленою стала щорічна програма «Тижня гуртожитків», виступи КВН.

В зоні особливої уваги перебувають **студенти-першокурсники**: розроблено «Поради першокурснику», проводиться діагностика адаптації, батьківські збори, організовано конкурс «Шукаємо таланти!». Яскраво і незабутньо проходять посвяти на факультетах, причому якщо загально університетська посвята класична, то факультети вишукують нові цікаві форми - посвята в музеї, на сцені театру, в лісі, в таборі «Сокіл», на турбазі с.Скоморохи, в урочищі Гутисько тощо.

Цікаво презентується університетське життя на теренах області: відбувся День університету, День відкритих дверей, святкові дні інституту педагогіки і психології, факультету мистецтв, абітурієнтів запрошували хіміко-біологічний факультет, факультети взяли участь у **Наукових пікніках** та інтерактивній виставці «Місто професій», садили «Дерева миру». Реалізовано пілотний проект ««Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті – еволюція можливостей». Студенти факультету мистецтв підготували філософську-еротичну комедію, та декорували дерева в студмістечку, у Міжнародний день музики презентували концерти в Тернопільській ЗОШ №16 та у «Тролейбусі щастя». Проведені заходи висвітлювалися в ЗМІ, на сайті університету, в соцмережах.

Урізноманітнювалися форми і напрями **благодійництва**: виготовляли маскувальні сітки, сувеніри, спорядження для Збройних сил України, передали для бійців АТО мікроавтобус, збирали кошти, продукти, речі, допомагали соціально-незахищеним людям, проводили природоохоронні заходи, концерти, навчання для потребуючих, 6 000 грн надано організації Червоного Хреста. Молодь брала участь в проекті «Студенти для органів місцевого самоврядування», «Студентська республіка», Ярмарка Вакансій «Prof Day». Діють **спортивні секції**, проведено семінар "Олімпійський рух на теренах Західної України – минуле та сьогодення". За результатами змагань **XII літньої Універсиади України** університет, серед педагогічних закладів вищої освіти, які

мають інститут (факультет) фізичного виховання і спорту, посів 6 місце (з 24 команд); серед всіх закладів вищої освіти України (128 команд) – 17 місце.

Аспірант Підручний Дмитро - член національної збірної України з біатлону на етапі кубку світу з біатлону (січень 2015 р.) у змішаній естафеті виборов бронзову медаль, а на чемпіонаті Європи у лютому 2015 року – в естафетній гонці срібну медаль. Студент третього курсу факультету фізичного виховання Адамішин Віталій посів друге місце на чемпіонаті світу з панкратіону (Анталія, Туреччина) і перше місце з панкратіону на чемпіонаті України. Солтан Наталія на чемпіонаті Європи серед молоді у бігу на 3000 м з перешкодами посіла 11 місце, на чемпіонаті Європи з кросу – 22 місце. Крук Сергій на чемпіонаті Європи серед молоді у стрибках у довжину посів 2 місце, на командному чемпіонаті України – 1 місце. Гуменюк Михайло студент групи СТ-31 посів перше місце у чемпіонаті України з важкої атлетики серед молоді до 23 років. Університетська жіноча гандбольна команда приймає участь у чемпіонаті України серед команд вищої ліги. У сезоні 2014-2015 року команда приймала участь у чемпіонаті України серед команд суперліги і посіла сьоме місце. Срібними призерами Чемпіонату України серед чоловічих команд вищої ліги стала волейбольна команда університету. У такому ж турнірі, але з футболу бронзовими призерами стала чоловіча футбольна команда університету. Футбольна команда ФК «Тернопіль», 90 % якої складають студенти та випускники університету приймає участь у першій професійній футбольній лізі України. Підгрушний Андрій – член юнацької збірної команди України з біатлону. На чемпіонаті України серед юнаків у лютому здобув золоту медаль в спринті та бронзову медаль а естафетній гонці. Чемпіонами України серед юніорів у вересні 2015 року стали студенти першого курсу Карюк Іван і Більчак Оксана. На Чемпіонаті України з літнього біатлону Дячук Наталія виборола бронзову медаль, Анастасія Года стала першою на Чемпіонат України з велоспорту, у перегонях "кейрінг" завоювала "бронзу". Проведено студентську першість з легкої атлетики, першість факультетів, Кубок ректора з футболу, сплав Дністром, змагання з настільного тенісу, бадмінтону тощо.

12. Ведеться реєстр та виконуються вимоги чинного законодавства щодо **соціального захисту студентів** таких пільгових категорій: дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, інвалідів, потерпілих від аварії на ЧАЕС, студентів з малозабезпечених сімей, студентів, що є матерями та батьками, напівсиріт та інших. Упродовж навчального року відбувалися зустрічі студентського активу з адміністрацією університету, де вирішувалися важливі питання пов'язані із навчально-виховним процесом в університеті та соціально-економічним захистом студентів.

Відповідно до Положення про фонд соціальної допомоги, за період з 1 січня 2015 р. по 31 грудня 2015 р. 279 студентів отримали грошову допомогу на загальну суму 227900 грн. Упродовж 2015 р. за перемоги у студентських олімпіадах, активну участь у громадському житті університету, проведення та організацію заходів культурно масового характеру 38 студентів було відзначено грошовими преміями на загальну суму 33200 грн.

Припинення часткового фінансування санаторію-профілакторію за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності призвело до призупинення функціонування студентського санаторію-профілакторію. Загалом у 2015 р. кількість студентів, що проживають у гуртожитку становила більше 2000 осіб. Можливість поселитися у студентський гуртожиток була надана усім бажаючим. У зв'язку із значним зростанням цін на енергоресурси у 2015 р. відбулося незначне підвищення вартості проживання у гуртожитках з 250 грн. до 280 грн. за місяць.

13. Попри складні фінансово-економічні умови зусилля колективу скеровувались на утримання в належному стані існуючої навчально-матеріальної бази. За 2015 рік проведений ремонт місць загального користування в гуртожитках із заміною балконних дверей . Замінено звукозаписувальну апаратуру в залі засідань вчених рад університету. В гуртожитку №2 замінено два вертикальні трубопроводи та каналізації на

пластикові із запірною арматурою. Замінено на металопластикові вікна в гуртожитках - 66 шт., замінено 56 блочних дверей. Проведено капітальний ремонт 530 погонних метрів теплотраси. Усі замінені труби є попередньо ізольованими сучасними матеріалами, що призвело до зменшення втрат при транспортуванні до 40%. Капітально відремонтовано покрівлі двох навчальних корпусів. Проведена санітарна зачистка та обрізка аварійних дерев на території студмістечка. У «Голицькому біостаціонарі» проведена повна заміна вікон на металопластикові, вкладена плитка до підлоги; відремонтовано дерев'яний будиночок. Побудовано паливну для твердопаливного котла. Проводилося багато інших робіт для забезпечення нормальної життєдіяльності університету.

Проведено низку заходів, спрямованих на **економію енергоресурсів**. Передовсім, переструктуризовано графік навчального процесу. За рахунок збільшення щоденного та щотижневого навантаження перший семестр нового навчального року було завершено до 30-го листопада, а з 1-го по 18 грудня проведено заняття в рахунок другого семестру, що дасть змогу в січні-лютому перервати навчання і зекономити кошти для нормального функціонування університету впродовж року. Підвищено відповідальність керівників структурних підрозділів за неекономне витрачання електроенергії та засобів зв'язку.

Станом на 1 грудня 2015 року в навчальному закладі нараховується 1658 комп'ютерів. Протягом 2015 року оновлено 3 комп'ютерні класи: для потреб інженерно-педагогічного факультету придбано 31 спеціалізований комп'ютер для спеціальності «Комп'ютерні технології»; на фізико-математичному факультеті замінено 25 комп'ютерів; на географічному факультеті встановлено 15 нових комп'ютерів. В цілому впродовж року парк нових комп'ютерів в університеті збільшився на 120 одиниць.

Для осучаснення навчального процесу організовано роботу сімох мультимедійних аудиторій. Для центру дистанційного навчання ТНПУ придбано і встановлено новий сервер, що дозволило перейти на вищу версію навчальної платформи Moodle і забезпечило стабільну роботу розширеної

кількості користувачів. У головному корпусі прокладено оптоволоконний кабель, що сполучає локальну мережу бухгалтерії з серверною університету. Це зменшило внутрішнє навантаження мережі ТНПУ і підвищило швидкодію програмного забезпечення «ІС-Підприємство». Цього року було облаштовано робоче місце для випуску дипломів, що дало можливість навчальному закладу самостійно виготовляти та видавати документи про вищу освіту.

У вересні 2015 року в рамках Проекту Програми Темпус «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту, ELITE» організували роботу сучасного комп'ютерного класу для проведення відеоконференцій. Він облаштований 20-ма сучасними ноутбуками, системою відеоконференцій, сервером для систем управління навчанням, великим екраном з інтерактивною накладкою, обладнанням для синхронного перекладу.

З метою раціонального використання поштових ресурсів та захисту від можливих кібернетичних атак було здійснено перехід обслуговування поштових скриньок університету на сервери google в рамках програми google apps for education. Офіційний сайт ТНПУ з метою забезпечення цілісності та збереження даних у 2015 році було переведено на хмарні технології.

Відповідно до затвердженого переліку санкцій Президента України щодо російських товарів та розпорядження Служби безпеки України відмовилися від використання антивірусної програми російської компанії Касперський. У жовтні 2015 року було укладено договір, куплено і встановлено нову ліцензійну антивірусну програму Nod32 ESET Endpoint Protection Advanced для сервера та робочих станцій.

Не дивлячись на складну фінансово-економічну ситуацію в державі, ректорат університету не допустив жодного дня затримки виплат стипендій і зарплат, витративши на низку важливих статей суттєво більше коштів, ніж попереднього року:

№ п/п	Стаття витрат	2013	2014	2015
1.	На розвиток і утримання	1376150	1852409	2845905

	матеріально-технічної бази			
2.	На придбання обладнання	87746	132618	1573379
3.	На придбання підручників, посібників, підписка	157259	160924	194901
4.	Заробітна плата, стимулювання праці	12698075	12522812	15118347
5.	Господарські витрати	5039846	3995312	6069585
	Разом	19359076	18664075	25802117

Окрім цього, ректорату вдалося зберегти безкоштовне користування інтернетом для всіх членів колективу.

14. Чимало зусиль докладало керівництво університету для гідної **репрезентації** закладу. Матеріали про університет, його успіхи систематично з'являлись на шпальтах місцевих засобів масової інформації та інтернет-сайтах, в тому числі на сайті Міністерства освіти та науки. За результатами рейтингування вищих навчальних закладів України ТНПУ, проведених різними інституціями, в тому числі МОН, університет входить в число кращих педагогічних університетів держави.

Внаслідок місцевих виборів університету вдалося збільшити представництво в Тернопільських міській та обласній радах. Зокрема викладачі університету очолюють фракції БПП та Самопомочі в міській раді.

15. Як член Атестаційної колегії МОН та комісії з державних премій в галузі освіти відвідав всі засідання. Окрім цього виконував обов'язки члена президії Співки ректорів вищих навчальних закладів України та асоціації ректорів педагогічних навчальних закладів України, очолював раду ректорів Тернопільського регіону, а також виконував функції члена президії Національної Академії Педагогічних наук України. Впродовж 2015 року нагороджений орденом "За заслуги" другого ступеня, Відзнакою міського голови м. Тернополя, медаллю "За жертвність та любов до України"

Української православної церкви Київського Патріархату та Відзнакою Президії Федерації Футболу України.

Звіт представлений конференції трудового колективу 22 грудня 2015 року.

Ректор

В. Кравець